

مرند اۆيکو

Mərənd öykü

بايرام

يازار: مير هدايت سيد مرندی

Web adress:www.marand-oyku.arzublog.com

Face book:www.facebook.com/marandoyku

Email:rezaaydin491@yahoo.com

بايرام

مير هدايت سيد مرندي

نووروز بايرامی گلمه ميشدن ؛ گنتميشدى اوقَ اوقَ درائوسيليب سوپورمكدن - اوقدرمارا قیلا يندی
لووون آلیب آخیر چرشنبه نی گۆزله مكدن - شال ساللاماقدان - يومورتا دوووشدورمكدن -
گۆروشه گنديب گلمكدن - بايرامليق آلیب وئرمكدن، دای خبر يوخويدو .

بايرام گونلری پيسدن - ياخشيدان يئل کيمن گليب کئچميشدى . مدرسه لر آچيليب کيلاسلا
قورولموشدو.

اوشاقلار گليب بيرير اينشالارين اوخويوب يئرلرينده اوتوروردولار .

اينشانين قونوسو (نووروز بايرامينين خاطيرالاری) ایدی . هرکس گليب ، دوغرو - يالان ، گنديب يا
گنتمه ديیى سفرلردن؛ آرد - آردينا دوزدوغو جومله لری اوخويوب بير نومره آليردی .

سيرا کریمه چاتدی . کریم اوجا بويلو آریق وساری يوزلو، قاشقابخلی اون دؤرت ياشيندا بير
اوشاقيدی . نورمالدا کيمسه ايله قونوشمازدی . دوغروسو کيمسه لر اونويلا قونوشمازديلار
وساناردیلا کی بير اسکی يويان وفرش توخويانين اوغلو ايله دوستلوق ائتمک ، اونلارا باش
آشاغيليق گتيرر. کریم ويقارلی آديملارلا کيلاسین اؤنونه کئچيب دفترينی آچيب اينشاسينی
اوخوماقا باشلادی .

کریمين سسی کيلاسی بورودو. اوشاقلار اونون سسينی سايمادان بيريرلریله قونوشوب دئييب
گولوردولر . آما گنئديکجه کریمين اوخودوغو جومله لر چکيش سسی تکين قولاقلاريندان کئچيب
قافالاريندا اوتوروردو. دانيشيقلا بيرير کسيليب قافالار کریمه ساری دؤنوب؛ گۆزلر کریمين آغزينا
تيکيليردی .

موعلليم ده کی کيلاس دان قافا چؤندريب پنجره دن حيطه ساری باخيردی؛ کریمه ساری دؤنوب
کریمين آغزيندان چيخان کلمه لری قولاقلاريلا اودوردو . کيلاسی آغیرسيکوت توتوموشدو. کریمين
سسی کيلاسدا جينگيلديردی...

»گۆزل آنام... اوگۆندن كى سن ، منله باجىمى بوراخىب آتامىن يانىنا كۆچدون، بىز آغير گۆنلر كئچىرىرىك . اىلك گۆنلر قوهوم قونشو گلىب گندىردىلر ، آما گون كئچدىكجه گلىب گئتمه لر آزالىب داي بو گۆنلركىمسه بىزدن سوراغ توتمور. يالنىز هردن سكىنه خالا گلىب ياردىم ائدىرى .

دوزدو سن گئدىب راحتلاشدىن آما بىزى كىمه تاپشىردىن.....؟! ياخشى بىلىرم كى خسته جانىلا نقتدر چاليشىردىن اونون - بونون پالتارلارىن يوياسان وبوش ساعاتلاردا بىزىله برابر دزگاه باشىندا اوتوروب اىلمك دويونلويه سن تاقابالار تئزتئز بىتىب اربابدان پول آلىب دردلىرىمىزه وئره سن.

يادىندادى آنا ، بىر گون نازلى كوچوك باجىم تله سىكدن بارماغىنى كسدى ؛ آما سن دونيانىن زورلونغونون آجىسىنى اوندان چىخارتدىن و اونون بارماقنىن قانىنا باخمايىب ؛ اينجه بدننى پىچرقاجىن التىنا سالىدىن!؟

باجىم آغلىيا- آغلىيا دئىردى:

سن دئىرسن تئزتئز دوتله دا؛ منده تله سىك دوتلوردوم بىردن بارماغىم پىچاق آلتىنا گئتدى باجىم آجى آغلىردى ؛ دؤزىمه دىن اونو باسدىن باغرىوا،سندە آغلادىن ؛ منده آغلادىم . نئجه گون اونون بدننده پىچرقاجىن يئرلى زول- زول شىشىب گۆيرمىشىدى.

يادىندادى اىلمك سالا سالا ، اىلمك لرىن دىلىله اوخوباردىن :

قانىلارنى رنگىدىر، بويوبوب منى	يئنه صف باغلايىب باخىرسىز منه
گئجه لر ياتمايىب ،توخوبوب منى	اينجه بارماقلارلا مظلوم بالالار
هله ده قلىبمه دفة دويورلر	سويوق زئرمىده نازىك بىلك لر
(ريه) دئىيب ، توخوجومو سئويورلر	آنىمداكى رنگىم ، بارماق قانىدىر
گئدك كرخانايا ، دزگاه باشىنا	اىستىرسىز اؤزومو تانىدام سىزه؟
آلاق دفترلرىن باخاق ياشىنا	اوشاقلار اوخوسون غملى سؤزلرىن
اؤزلرىن چئويىرىپ توخورلار منى	دزگاهىن باشىندا خىرداجا قىزلار
اىلمه بين ايجىنده بوغورلار منى	كىفسه مىش هاوادا قانلى پىچاقلار
سورمويون قانىمى ظاليم زلى لر	آچىلىن داغىلىن قانلى دويونلر

بوغمايىن سىسىمى ، ظاليم قاليلار

چورويون اويولون دار آغاجلارى

اويارام داملارى ؛ باخارام گونه

باغلى پنجره يه پرده سالمايىن

آچارام ؛ قاچارام ؛ چاتارام گونه (۱)

ئورتمه يىن قاپلارى كورقوش دئيىلم

يادينداى آنا ! صوبح گون چىخمادان دزگاه باشيندا اوتوراردىق ، مدرسه ساعاتى چاتىنجا اوسدوموزون تويلرين سوپورگه ايله سوپوروپ تمىزلردىن ، بيزده گولردىك كى ميه بيز يئريك يا فرشيك كى اوستوموزو سوپورورسن !؟ بيليرديم كى بيزگئندىن سونرا تىشت باشيندا اوتوروپ قونشولارين پالتارلارين يويورسان كى يئنه بيزمدرسه دن دوندوك زامان برابر دزگاه باشيندا اوتوراسان . نه سنيين حوصله ن اولاردى بيزيم باشقا نىيازلاريمىزا چاتاسان ونه بيزيم بؤش وقىمىز اولاردى تا آرتىقراق درسلىرىمىزه چاليشاق . دوشوك نومره آلاندا سئوينردىك كى آن آزي سنيين ساوادىن يوخدورتا بيله سن ، آما سن اؤزون سىندىرمازدىن كى بيز بىلك ساوادىن يوخدور ، دفترلىرىمىزى آليب ترسه توتوب باخىپ ، مخصوص گولوب يئنه بيزه گئرى وئىردىن .

من چوخ زامانلار كىلاس مشق لرين يازانمازدىم نيه كى وقىم اولمازدى. آغا موعللم سانىياردى بس من بير اؤزلو ودانقاز اوشاغام ، آما بىلمىردى كى منىم نه واختمى وار ونه چوخ زامان ، آغ دفترىم تا مشق يازام . اودوكى آغا موعللىم اىسته مه مىش اليمى آچارديم تا گونده لىك شووومو وورسون ، اما شاد ايدىم كى بونلارى سن بىلمىرسن .

سن اؤلن گوندن نئچه گون سونرا ، ارباب بيزه گوونمه يىب گلدى دزگاهى گئرى آپاردى . قورخوردو بيز فرشى پوزوب ريه لى توخوياق . ايندى من مدرسه دن چىخان زامان بير باشقا كرخانايا قاچىپ فرش توخويورام . آما باجىمى قويمايدىم كرخانايا گئىسىن ، آخى بيليرسن آنا كرخانالاردا كييفىر سوزلر دانىشيلانير واورا بير قىز اوچون اويقون يئر دئيىلدى !

گئجه لرگليب هم اؤزدرسلىرىمه ، همده باجىمىن درسلىرىنه چاليشىرام . سنه سؤز وئىرىم سنيين اىسته يىن كىمىن درس اوخويوب بير دىرلى اينسان اولاق . جوما گونلىرى سنيين يانيوا گليب سنيينلر دانىشىرىق . بيليرىك كى بيزىم سىسىمىزى ائشىدىرسن . البت سنيين پوزقون قبرىوى گؤرنده اوره يىم كدرلنير. سنيين قونشولارين قىبرىلىرى ايكى اوچ قات آينا كىمىن قىرانىت داشلارداندى آماسنيين قبرىن قارا سىمىتىندى..!

نئچه گون اؤنجه بؤيوك آتاسى وفات ائدن بيركىلاس يولداشىم ؛ منه سینه توتوموشدوكى آپاردىق بابامى دونىش يئرده قويلادىق ! يانى اىستىردى دئيه كى من ايلييه بىلمه مىشم سنه باهالى يئر

آلام! سانیرام سن خسته اولان زامانلار بو گونلری دوشونوردون کی دئیردین : گرکلیدیر آداملارین دوزعمل لرله قیبرلرینین ایچی آباد اولسون و ایللا قبرین ایچی جهنم و اوستو بهشت اولسا فایداسی یوخدور. آما آنا؛ سؤز وئریم چالیشام تئزلیکده سنه بیر موناسیب قبر تیکدیرم . آنا بو گونلر بایرام گونلریدی و سنسیز بو گونلر بیزه چوخ زور کئچیری . چالیشدیم بایراما بیر کوچوک سوفره آچام . باجیما قیرمیزی بالیق دا آلدیم . آنا بیز قوهوملارین گؤروشونه گئتدیک آما دئییه سن بیز یوخوق ، کیمسه بیزی گؤرمه یه گلمه دی!

بوگون مدرسه نین ایلک گونودو. اگر من له باجیم تازا پالتار گیمه میشیک آما پالتارلاریمیز تمیزدیلر. اگر یئماغیمیز یاغلی دئیل ، آجدا دئییلیک . اگر اوشاقلار گئتدیک لری سفرلردن و آلدیقلاری هدیه لردن یازیملار منده سننن قیریندن یازاچاغام ، سنه وئردیم سؤزلردن یازاچاغام کی قویمویم باجیم غوصه یئسین . چالیشاجاییق یاخشی نومره لر آلیب روحوو شاد ائیلییه ک . اگر آغا موعلیم و صنیف یولداشلاریم منی سئومه سه لرده بئله من اونلاری سئوه چاغام . روحون شاد اولسون آنا .»

کریم اینشاسینی بیتیریب کیمسه نین اؤزونه باخمادان یئرینه ساری یولا دوشدو، نیه کی ایسته میردی اوشاقلار اونون گؤزونده اولان یاش داملا سین گؤرسونلر، آما بیلیمیردی اوشاقلار دا دینمز سویله مز آغلایرلار ووتانیرلار کی بوگونه قَدَر نیه بو بؤیوک اینسانا یاخشی دَیر وئرمه ییب واونون دَیرینی پالتارلاریلا اؤلچوبلر آغا موعلیم ده گؤزلویونو گؤتوروب یاش داملالارینی اوزوندن سیلیدی.

کیمسه دن بیر سس چیخمیردی . آغا موعلیم آیاغا قالخیب و بو کوچوک یاشلی بؤیوک اینسانین اؤنونده باش آیدی . کیلاس بیردن بیره بومبا کیمین آچیلیب آلقیشلاما سسی گؤیه یوکسلدی

.....